

Herning Kommune

Recirkuleret ørredopdræt, Sdr. Felding

**Konsekvensvurdering i forhold til
internationale naturbeskyttelsesområder**

INDHOLDSFORTEGNELSE

RESUME	1
1. BAGGRUND.....	2
2. LOVGRUNDLAG OG KONSEKVENSVURDERING.....	2
3. PROJEKTBEKRIVELSE	4
4. MILJØFAKTORER	4
5. BESKRIVELSE AF NATURA 2000-OMRÅDER	5
6. GENNEMGANG AF BEVARINGSSTATUS FOR DYRE - OG PLANTEARTER.....	7
Havlampret	7
Bæklampret.....	9
Flodlampret.....	10
Stavsild	11
Majsild	13
Grøn kølleguldsmed	14
Laks	16
Odder	18
Vandranke.....	19
Vandløb med vandplanter.....	21
7. VURDERING AF PÅVIRKNING.....	21
Indvinding af grundvand	22
Udledningen af næringsstoffer	23
Udledningen af medicin og hjælpestoffer	24
Samlet vurdering.....	25

RESUME

Der er søgt om tilladelse til at etablere recirkuleret fiskeopdræt på adressen Skovbjergvej 36, 7280 Sønder Felding. Herning Kommune kan ikke give tilladelse til projektet før der er foretaget en konsekvensvurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke internationale naturbeskyttelsesområder, også kaldet Natura 2000-områder.

De områder, der her er tale om er habitatområde nr. 61 Skjern Å, habitatområde nr. 62 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen, fuglebeskyttelsesområde nr. 43 Ringkøbing Fjord og ramsarområde nr. 22 Ringkøbing Fjord.

Det vurderes, at der kan være tale om en mulig påvirkning af følgende dele af udpegningsgrundlaget for områderne: havlampret, bæklampret, flodlampret, stavsil, majsild, grøn kølle guldsmed, laks, odde, vandranke og vandløb med vandplanter. Bevaringsstatus for disse arter og naturtyper nationalt og i de omtalte beskyttelsesområder gennemgås.

De miljøfaktorer som den mulige påvirkning vurderes i forhold til er: Indvindingen af grundvand, udledningen af næringsstoffer og udledning af medicin og hjælpestoffer.

Det vurderes at indvinding af gennemsnitlig 50 l/s vand fra det øvre grundvandsmagasin med efterfølgende nedsivning af vandet over indvindingsområdet ikke vil have indflydelse på muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Det vurderes, at udledning af næringsstoffer fra anlægget ikke vil have negativ betydning for muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Det vurderes, at tilladelse til at bruge medicin og hjælpestoffer i henhold til bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav ikke vil reducere muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Det vurderes, at gennemførelse af projektet under de forudsætninger, der er beskrevet ovenfor ikke vil reducere muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne, og at det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at projektet ikke vil påvirke integriteten af Natura 2000-områderne.

1. BAGGRUND

Konsulent Peder Nielsen søgte den 14. oktober 2005 på vegne af dambrugsejer Christian Jørgensen, Skjernvej 19, 6933 Kibæk om tilladelse til etablering af et recirkuleret fiskeopdræt (FREA-anlæg) på adressen Skovbjergvej 36, 7280 Sønder Felding med en årlig produktion af ca. 3.000 tons ørreder.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen vedtog Herning Kommune den 29. april 2008 lokalplan nr. 99 T47 1 Område til recirkuleret ørredopdræt ved Skovbjergvej 36 i Sdr. Felding og tillæg nr. 57 til Aaskov Kommuneplan 2006-2017. Advokat Rasmus Bollerup-Jensen har på vegne af en beboer i området klaget til Naturklagenævnet over kommunens miljøvurdering af lokalplanen.

Den 26. juni 2009 traf Naturklagenævnet afgørelse i sagen. I afgørelsen hedder det blandt andet: ”Sagen hjemvises til fornyet behandling i kommunen med henblik på, at kommunen inddrager FREA-rapporten og forholder sig nærmere til dens indhold. Nævnet bemærker i den forbindelse, at nævnets afgørelse ikke indebærer, at kommunen skal lægge FREA-rapporten uprøvet til grund. Kommunen er derimod berettiget og forpligtet til at foretage en selvstændig vurdering af indholdet i rapporten”.

Herning Kommune har besluttet, at det er nødvendigt at foretage en ny habitatkonsekvensvurdering af sagen som erstatning for den vurdering, der blev foretaget af Ringkjøbing Amt den 12. januar 2006. På den baggrund er denne konsekvensvurdering udarbejdet.

2. LOVGRUNDLAG OG KONSEKVENSVURDERING

Generelt skal ferskvandsdambrug med direkte udledning til vandløb, søer eller have miljøgodkendes. For det ansøgte anlæg gælder, at produktionsvandet nedsives og delvist genindvindes. Der sker derfor ikke direkte afløb til vandløb, søer eller havet.

Da det ansøgte anlæg desuden har en recirkuleringsgrad på over 90 % skal det ikke godkendes efter miljøbeskyttelsesloven¹.

Opførsel af anlægget kræver tilladelse til at indvinde grundvand efter vandforsyningsloven² og tilladelse til at nedsive produktionsvandet efter miljøbeskyttelsesloven³ og bekendtgørelse om spildevandsudledninger⁴. I den forbindelse skal det sikres, at grundvandsressourcen ikke påvirkes i uhensigtsmæssig grad, og at udledningen af næringsstoffer til vandløb, søer og havet ikke stiger.

Inden disse tilladelser kan gives skal der foretages en VVM-screening efter planloven af det ansøgte projekt.

Ifølge habitatbekendtgørelsens⁵ § 7, stk. 1, må der ikke træffes afgørelse i en række sager efter miljøbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven, planloven med flere før der er foretaget en konsekvensvurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke internationale naturbeskyttelsesområder, også kaldet Natura 2000-områder.

På den baggrund har Herning Kommune udarbejdet denne konsekvensvurdering i henhold til EF-habitatdirektivets⁶ artikel 6.3. Her står der, at alle planer eller projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens (Natura 2000-områdets) forvaltning, men som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke en sådan lokalitet væsentligt, skal vurderes med hensyn til deres virkninger på lokaliteten og hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne. Kommunen kan først tilslutte sig en plan eller et projekt når det er sikret, at den/det ikke skader lokalitetens integritet.

Alle aspekter af projektet, som ville kunne påvirke bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områder væsentligt skal identificeres og vurderes før godkendelse af projektet under hensyn til den bedste videnskabelige viden på området.

Herning Kommune kan kun give tilladelse til et projekt, hvis der opnås vished for, at projektet ikke har en skadelig virkning på Natura 2000-områdets integritet. Der er opnået ”vished”, når der ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at projektet ikke har en skadelig virkning.

¹ Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 3, 1993: Godkendelse af listevirksomheder

² Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v. lbk. nr. 935 af 24/09/2009

³ Bekendtgørelse om lov om miljøbeskyttelse lbk. nr. 1757 af 22/12/2006

⁴ Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 nr. 1448 af 11/12/2007

⁵ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. bek. nr. 408 af 1/5/2007

⁶ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper og vilde dyr og planter med senere ændringer)

3. PROJEKTBEKRIVELSE

Ansøgeren ønsker at etablere et ørredopdræt i et recirkuleret anlæg med en årlig produktion på ca. 3.000 tons ørreder. Produktionsanlægget, der dækker et bebygget areal på op til 18.000 m², ønskes etableret på en del af matr.nr. 4c, Sønderlandet, Sønder Felding.

Produktionen vil foregå i et lukket system, og der er således ingen direkte udledning til vandløb. Det overskydende vand ledes, efter intern rensning, ud i et 30.000 m² rodzoneanlæg, hvor det nedsives.

Ansøgningen indebærer:

- Partikulært materiale frarenses internt på anlægget. Der udledes ikke slam til nedsivningsområdet.
- Der må maksimalt udledes 1.577.000 m³ vand om året til nedsivningsområdet. Det svarer til en gennemsnitlig udledt vandmængde på 50 l/s.
- Der indvindes i gennemsnit 50 l/s grundvand. Den maksimale indvindingsmængde er 80 l/s. Der vil kun blive indvundet op til 80 l/s i varme perioder, hvor der er behov for køling.
- Størstedelen af vandet indvindes fra vandrette dræn etableret på nedsivningsarealet 4-5 m under terræn. Der vil altså ske en delvis genanvendelse af det produktionsvand, der nedsives. Det vurderes, at mellem 90 og 98 % af det udledte vand genindvindes⁷.
- Det vand der indvindes fra de vandrette dræn suppleres i varme perioder med vand fra maksimalt 25 m dybe borer.

4. MILJØFAKTORER

De miljøforhold på det ansøgte anlæg, der udgør en risiko for at påvirke integriteten af Natura 2000-områderne er:

- Indvindingen af grundvand. Påvirkes vandløbet eller andre af de udpegede naturtyper af en eventuel sænkning af grundvandsstanden?

⁷ Christian Jørgensen / Danforel. Recirkuleret ørredopdræt – Skovbjergvej 36 i Sønder Felding. Miljøvurdering af lokalplan og kommuneplantillæg. December 2009. NIRAS Konsulenterne

- Udledningen af næringsstoffer. Hvad betyder en eventuel udledning til vandløbet og fjernrecipienten?
- Udledning af medicin og hjælpestoffer. Hvad betyder en eventuel udledning til vandløbet og fjernrecipienten?

5. BESKRIVELSE AF NATURA 2000-OMRÅDER

Det ansøgte anlæg ligger ca. 600 meter fra Skjern Å. Projektet ligger i oplandet til EF-habitatområderne nr. 61 *Skjern Å* og nr. 62 *Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen*, og påvirker derfor potentielt udpegningsgrundlaget for disse områder. Ringkøbing Fjord er desuden udpeget som fuglebeskyttelsesområde nr. 43 og Ramsarområde nr. 2.

Den korteste afstand til habitatområdet Skjern Å, som ligger tættest på, er ca. 380 m. Afstanden til beskyttelsesområderne ved Ringkøbing Fjord er ca. 25 km.

Udpegningsgrundlaget for områderne er beskrevet herunder.

For habitatområde nr. 61 *Skjern Å* er udpegningsgrundlaget: grøn kølleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*); havlampret (*Petromyzon marinus*); bæklampret (*Lampetra planeri*); flodlampret (*Lampetra fluviatilis*); laks (*Salmo salar*); damflagermus (*Myotis dasycneme*); odder (*Lutra lutra*); vandranke (*Lurionium natans*); ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden; kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger; næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks; brunvandede søer og vandhuller; vandløb med vandplanter; tørre dværgbusksamfund (heder); artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund; tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop; hængesæk og andre kærksamfund dannet flydende i vand; kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand; rigkær; og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

For habitatområde nr. 62 *Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen* er udpegningsgrundlaget: havlampret (*Petromyzon marinus*); flodlampret (*Lampetra fluviatilis*); majsild (*Alosa alosa*); stavsild (*Alosa fallax*); laks (*Salmo salar*); odder (*Lutra lutra*); vandranke (*Lurionium natans*); flodmundinger; kystlaguner og strandsøer; strandenge; forstrand og begyndende klitdannelser; hvide klitter og vandremiler; stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit); kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede); kystklitter med havtorn; kystklitter med gråris; fugtige klitlavninger; kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger; næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks; brunvandede søer og vandhuller; vandløb med vandplanter;

tørre dværgbusksamfund (heder); plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv; og rigkær.

For fuglebeskyttelsesområde nr. 43 *Ringkøbing Fjord* er udpegningsgrundlaget: rørdrum, skestork, pibesvane, sangsvane, bramgås, havørn, rørhøg, blå kærhøg, vandrefalk, plettet rørvagtel, klyde, almindelig ryle, brushane, lille kobbersneppe, mosehornugle, fjordterne, havterne, splitterne, knopsvane, kortnæbbet gås, grågås, mørkbuget knortegås, gravand, pibeand, krikand, spidsand, skeand, hvinand, stor skallesluger og blishøne.

Fuglebeskyttelsesområde nr. 43 udgør også ramsarområde nr. 2 *Ringkøbing Fjord*. Der er ikke noget egentlig udpegningsgrundlag for ramsarområder. Et ramsarområde er et vådområde med international betydning for beskyttelsen af vandfugle.

Det vurderes, at grundvandsindvinding og en eventuel udledning af næringsstoffer og medicin og hjælpestoffer fra det ansøgte anlæg til de beskrevne områder kan påvirke bevaringsstatus for følgende arter og naturtyper:

- Havlampret
- Bæklampret
- Flodlampret
- Stavsild
- Majsild
- Grøn kølleguldsmed
- Laks
- Odder
- Vandranke
- Vandløb med vandplanter.

Det vurderes, at de arter og naturtyper, der udgør den resterende del af udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 61 og 62 er mindre følsomme end ovennævnte arter og naturtyper overfor påvirkninger fra vandindvinding og udledninger af næringsstoffer m.m. Det vurderes, at det uden rimelig tvivl kan fastslås, at tiltag, der sikrer, at bevaringsstatus for ovennævnte arter og naturtyper ikke påvirkes negativt, også sikrer, at bevaringsstatus for den resterende del af udpegningsgrundlaget ikke påvirkes.

Flere af fuglearterne i udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 43 er afhængige af bundvegetationen i Ringkjøbing Fjord. Det gælder for eksempel svaner, ænder og blishøns. Disse arter lider under, at for høj næringsstofftilførsel og slusepraksis ved Hvide Sande Havn har reduceret udbredelsen af bundvegetation i fjorden⁸.

Det vurderes, at der ikke er risiko for, at det ansøgte projekt vil påvirke udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 43 negativt. Denne vurdering er baseret på, at projektet gennemføres under de forudsætninger, som er beskrevet i afsnit 3 og 7. Bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 43 gennemgås derfor ikke i afsnit 6.

Det vurderes desuden, at de forudsætninger for projektet, der sikrer, at bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 43 ikke påvirkes også sikrer, at der ikke sker nogen betydelig påvirkning af ramsarområde nr. 2.

6. GENNEMGANG AF BEVARINGSSTATUS FOR DYRE - OG PLANTEARTER

I det følgende gennemgås den eksisterende viden om den lokale og nationale bevaringsstatus for de arter og naturtyper, hvor det er vurderet, at forhold i forbindelse med det ansøgte projekt eventuelt kan påvirke bevaringsstatus.

Det er for hver art angivet om arten er på habitatdirektivets bilag II eller IV. Hvis en art er optaget på bilag II er den omfattet af en særlig beskyttelse i de habitatområder, hvor den er en del af udpegningsgrundlaget. Hvis den er optaget på bilag IV er den omfattet af en særlig beskyttelse uanset, hvor den findes.

Havlampret

Havlampret er omfattet af habitatdirektivets bilag II.

Lampretter er åleligende væsner med et skelet af brusk og uden egentlige kæber, mund og gæller. Munden er en rund "sugekop" med en til flere kredse af tænder. Bag øjnene sidder en række med 7 runde åbninger til et primitivt gælleapparat, heraf tilnavnet "nøjjen". Som adulte kan arterne ret let kendes fra hinanden på størrelsen: bæklampretten er lille (ca. 12-16 cm), flodlampretten er ca. 30-40 cm og havlampretten er stor (ca. 60-75 cm).

⁸ Vandrammedirektivets Basisanalyse del II: Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsterne ikke kan opfylde regionplanmålene senest 22. december 2015 for Oplandet til Ringkjøbing Fjord, Nissum Fjord og Dybe Å i Vanddistrikt 65. Ringkjøbing Amt 2006

Havlampret i et lille vandløb (foto: Joel Berglund)

Den nationale bevaringsstatus for havlampret er foreløbigt vurderet til at være ukendt, da datagrundlaget er utilstrækkeligt⁹.

Havlampretten har formentlig tidligere været udbredt i farvandene omkring hele landet. I dag er der kun sikker viden om gydende bestande i den vestlige og nordlige del af Jylland.

Havlampretten er anadrom. Den lever som voksen i saltvand, men gyder i ferskvand, hvor ynglen vokser op. Arten er derfor afhængig af, at der er fri adgang til vandløbets gydepladser, og at der i øvrigt er rigeligt med gydebanker i vandløbet¹⁰.

Havlampretten gyder med sikkerhed i Skjern Å-systemet, da dens larver er fundet ved to lejligheder¹¹. Lampretbestanden blev i den nævnte undersøgelse vurderet til at være i svag fremgang som følge af Skjern Å Naturgenopretning. Opgangen til Skjern Å-systemet er ukendt, men på baggrund af nævnte de undersøgelser, vurderes den af Miljøcenter Ringkøbing at være begrænset¹².

⁹ Faglig rapport fra DMU, nr. 457 Kriterier for gunstig Bevaringsstatus: Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet & fugle omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet

¹⁰ www.sns.dk

¹¹ Olsen, N.Ø. & Koed, A. (2004): Skjern Å's lampretter. Statusrapport fra naturovervågningen efter restaureringen af Skjern Å. DFU-rapport 134-04. Danmarks Fiskeriundersøgelser, Silkeborg.

¹² Natura 2000 – Basisanalyse for habitatområde nr. 61. Miljøcenter Ringkøbing 2007

Ringkøbing Fjord vurderes udelukkende at fungere som migrationsrute mellem Vesterhavet og vandløbene tilknyttet Ringkøbing Fjord¹³.

Det vurderes, at havlamprettens bevaringsstatus på lokalt plan er ukendt.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på nationalt plan er:

- Antallet af individer og vandløbssystemer med bestande af havlampret skal være stabilt eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som gyde- og opvækstområde skal være stabilt eller stigende.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på lokalt plan er:

- Antallet af individer skal være stabilt eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger i Skjern Å, hvor faunaklassen bedømt efter DVFI er mindst 5 skal være stabil eller stigende.
- Antallet af spærringer i vandløbet skal være stabilt eller faldende.
- Længden af vandløbsstrækninger, med veludviklede høller og stryg skal være stabil eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som gyde- og opvækstområder skal være stabilt eller stigende.

Bæklampret

Bæklampret er omfattet af habitatdirektivets bilag II.

Den nationale bevaringsstatus for bæklampret er foreløbigt vurderet til at være gunstig, selvom datagrundlaget er utilstrækkeligt⁹.

I den vestlige del af Danmark opfattes arten som almindeligt forekommende selvom der ikke er foretaget vurderinger af bestandsstørrelserne.

Bæklampretten er en stationær art, der ikke foretager større gydevandringer. Den er derfor ikke helt så afhængig af fri faunapassage i vandløbet som hav- og flodlampret. Arten er dog ligesom de to andre lampretarter afhængig af gode fysiske forhold i vandløbene i form af egnede gyde- og opvækstområder.

¹³ Natura 2000 – Basisanalyse for habitatområde nr. 62. Miljøcenter Ringkøbing 2007

Bæklampretten er fundet vidt udbredt i Skjern Å-systemet i forbindelse med Ringkjøbing Amts regionale undersøgelser. Egentlige kvantitative bestandsopgørelser foreligger dog ikke¹².

Det vurderes, at bæklamprettens bevaringsstatus også på lokalt plan er gunstig.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på nationalt plan er:

- Antallet af individer og vandløbssystemer med bestande af bæklampret skal være stabilt eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som gyde- og opvækstområde skal være stabilt eller stigende.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på lokalt plan er:

- Antallet af individer skal være stabilt eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger i Skjern Å, hvor faunaklassen bedømt efter DVFI er mindst 5 skal være stabil eller stigende.
- Antallet af spærringer i vandløbet skal være stabilt eller faldende.
- Længden af vandløbsstrækninger, med veludviklede høller og stryg skal være stabil eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som gyde- og opvækstområder skal være stabilt eller stigende.

Flodlampret

Flodlampret er omfattet af habitatdirektivets bilag II.

Den nationale bevaringsstatus for flodlampret er foreløbigt vurderet til at være ukendt, da datagrundlaget er utilstrækkeligt⁹.

Flodlampret har tilsyneladende altid været mest talrig i Vestjylland, hvor den fortsat er relativt udbredt. Arten er formentlig ikke i stand til at passere dårligt indrettede faunapassager. Det er derfor spærringer og opstemninger, som sætter grænser for udbredelsen i mange vandløb.

Flodlampretten er som havlampretten anadrom. Den lever som voksen i saltvand, men gyder i ferskvand, hvor ynglen vokser op. Arten er derfor afhængig af, at der er fri adgang til vandløbets gydepladser, og at der i øvrigt er rigeligt med gydebanker i vandløbet¹⁰.

Lokale fiskere melder om fangster af flodlampretter i efterårsmånederne i Ringkøbing Fjord. Flodlampretten er kun fanget i Skjern Å-systemet ved enkelte lejligheder¹².

Det vurderes, at flodlamprettens bevaringsstatus på lokalt plan er ukendt.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på nationalt plan er:

- Antallet af individer og vandløbssystemer med bestande af flodlampret skal være stabilt eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som gyde- og opvækstområde skal være stabilt eller stigende.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på lokalt plan er:

- Antallet af individer skal være stabilt eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger i Skjern Å, hvor faunaklassen bedømt efter DVFI er mindst 5 skal være stabil eller stigende.
- Antallet af spærringer i vandløbet skal være stabilt eller faldende.
- Længden af vandløbsstrækninger, med veludviklede høller og stryg skal være stabil eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som gyde- og opvækstområder skal være stabilt eller stigende.

Stavsild

Stavsild er omfattet af habitatdirektivets bilag II.

Stavsild tilhører, som navnet antyder, sildefamilien Clupeidae. Kan i de fleste tilfælde kendes på antallet af sorte pletter bag gællerne.

Den nationale bevaringsstatus for stavsild er foreløbigt vurderet til at være ukendt, på grund af de meget få oplysninger om arten⁹.

Stavsilden lever i havet som stimefisk nær kyster. I forsommeren vandrer de kønsmodne stavsild op i større vandløb, hvor de gyder. Stavsild gyder nederst i vandløbssystemerne¹⁴. Ynglen vandrer om efteråret ud i saltvand.

Stavsilden er aldrig registreret i Skjern Å-systemet, men formodes at gyde der, da lokale fiskere fanger ikke ubetydelige mængder (formodede) stavsild i bundgarnene i Ringkøbing Fjord i juni-august. Dette må antages at være stavsild på gydevandring¹³.

Det vurderes, at stavsilds bevaringsstatus på lokalt plan er ukendt.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på nationalt plan er:

- Der skal være en eller flere levedygtige bestande.
- Antallet af udtrækkende og opvandrende stavsild skal være stabilt eller stigende.
- Antallet af vandløbssystemer med bestande af stavsild skal være stabilt eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som gyde- og opvækstområde skal være stabil eller stigende.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på lokalt plan er:

- Antallet af udtrækkende og opvandrende stavsild skal være stabilt eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger i Skjern Å, hvor faunaklassen bedømt efter DVFI er mindst 5 skal være stabil eller stigende.
- Antallet af spærringer i vandløbet skal være stabilt eller faldende.
- Vandløbsbunden skal være pletvist dækket af undervandsvegetation og trærodde i vandløbet skal bevares.
- Længden af vandløbsstrækninger, med veludviklede høller og stryg skal være stabil eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som gyde- og opvækstområder skal være stabilt eller stigende.

¹⁴ Whitehead, P.J.P. 1985 FAO species catalogue VOL. 7 Clupeoid Fishes Of The World (Suborder Clupeoidei) An Annotated and Illustrated Catalogue of the Herrings, Sardines, Pilchards, Sprats, Shads, Anchovies and Wolf-herrings Part 1 - Chirocentridae, Clupeidae and Pristigasteridae. FAO Fish. Synop. 125 (7/1). 1-303

Majsild

Majsild er omfattet af habitatdirektivets bilag II.

Majsild tilhører som stavsild sildefamilien Clupeidae. Majsild kan kendes på, at den kun har én kort rygfinne, og at sidelinien mangler. Majsild har færre pletter og færre skæl end stavsild.

Den nationale bevaringsstatus for majsild er foreløbigt vurderet til at være ukendt, på grund af de meget få oplysninger om arten⁹.

Majsilden lever i havet som stimefisk. I forsommeren vandrer de kønsmodne majsild langt op i større vandløb, hvor de gyder i maj. Gydningen finder som regel sted om natten på steder, hvor strømmen er stærk¹⁴. Ynglen vandrer om efteråret ud i saltvand.

Majsilden er aldrig med sikkerhed registreret i Skjern Å-systemet, men formodes potentielt at kunne gyde der. Majsilden er ikke med sikkerhed registreret i Danmark i de seneste år. Lokale fiskere mener, at have fanget majsild i Ringkøbing Fjord, men der kan være tale om Stavsild, som er forholdsvis almindelig i fjorden¹³.

Det vurderes, at majsilds bevaringsstatus på lokalt plan er ukendt.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på nationalt plan er:

- Der skal være en eller flere levedygtige bestande.
- Antallet af udtrækkende og opvandrende majsild skal være stabilt eller stigende.
- Antallet af vandløbssystemer med bestande af majsild skal være stabilt eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som gyde- og opvækstområde skal være stabil eller stigende.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på lokalt plan er:

- Antallet af udtrækkende og opvandrende majsild skal være stabilt eller stigende.
 - Længden af vandløbsstrækninger i Skjern Å, hvor faunaklassen bedømt efter DVFI er mindst 5 skal være stabil eller stigende.
-

- Antallet af spærringer i vandløbet skal være stabilt eller faldende.
- Vandløbsbunden skal være pletvist dækket af undervandsvegetation og trærødder i vandløbet skal bevares.
- Længden af vandløbsstrækninger, med veludviklede høller og stryg skal være stabil eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som gyde- og opvækstområder skal være stabilt eller stigende.

Grøn kølleguldsmed

Grøn kølleguldsmed er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Grøn kølleguldsmed er en stor guldsmed, som kan kendes på den store, lysegrønne forkrop. Arten lever ved nogle få, store jyske åer og kan blive op til 60 mm lang¹⁰.

Grøn kølleguldsmed (foto: Varel)

Den nationale bevaringsstatus for grøn kølleguldsmed er foreløbigt vurderet til at være usikker, da det er uvist, om de eksisterende delbestande er tilstrækkeligt store til at kunne overleve på lang sigt⁹.

Grøn kølleguldsmed har siden begyndelsen af det 20. århundrede været kendt fra fem vandløbssystemer: Varde Å, Skjern Å, Karup Å, Gudenå og Storå. Arten er sidst fundet ved Varde Å i 1943, men findes stadig i Skjern Å, Karup Å og Gudenå, hvor arten blev registreret adskillige steder i 1999, og det vurderes, at den trives i gode og stabile bestande i alle tre vandløbssystemer⁹.

Forbedret vandkvalitet i andre større åer vil formentlig betyde, at arten spreder sig til andre vandløb. Faktisk blev arten registreret af Viborg Amts biologer i Skals Å, Simested Å og Jordbro Å i 2004.

Undersøgelser fra 2005 udført af Ringkjøbing Amt viser, at hvor udbredelsen af arten tidligere var begrænset til de nedre dele af hovedløbet af Skjern Å, findes den nu i hele hovedløbet af Skjern Å og i Omme Å ligesom den er konstateret på de nedre dele af Vorgod, Karstoft og Rind Å¹².

Det vurderes, at grøn kølleguldsmeds bevaringsstatus på lokalt plan er usikker.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på nationalt plan er:

- Der skal være levedygtige bestande både i Vestjylland og i resten af Danmark.
- Antallet af vandløbssystemer med bestande af grøn kølleguldsmed skal være stabilt eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger med grøn kølleguldsmed, eller der er egnede som leveområde for grøn kølleguldsmed skal være stabil eller stigende.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på lokalt plan er:

- Antallet af individer skal være stabilt eller stigende.
 - Længden af vandløbsstrækninger i Skjern Å, hvor faunaklassen bedømt efter DVFI er mindst 5 skal være stabil eller stigende.
 - Vandløbsvedligeholdelsen skal være skånsom.
 - Antallet af spærringer i vandløbet skal være stabilt eller faldende.
 - Længden af vandløbsstrækninger med grøn kølleguldsmed, eller der er egnede som leveområde for grøn kølleguldsmed skal være stabil eller stigende.
-

Laks

Laks er omfattet af habitatdirektivets bilag II.

Den atlantiske laks *Salmo salar* er en del af laksefamilien Salmonidae. Arten er inddelt i stammer, der generation efter generation gyder i det samme vandløb.

Den nationale bevaringsstatus for laks er foreløbigt vurderet som ugunstig, da der kun er én laksebestand med en positiv bestandsudvikling⁹.

Laksen har tidligere været udbredt i de vestjyske vandløb fra Vidå i syd til Storå i nord samt i Gudenå. I dag findes der kun bestande af den oprindelige danske laks i Skjern Å, Ribe Å, Varde Å og muligvis i Storå.

Laksen er anadrom. Den lever som voksen i saltvand, men gyder i ferskvand, hvor ynglen vokser op. Arten er derfor afhængig af, at der er fri adgang til vandløbets gydepladser, og at der i øvrigt er rigeligt med gydebanker i vandløbet⁹.

Atlantisk laks (foto: Hans Petter Fjeld)

Antallet af gydende laks i Skjern Å er undersøgt gennem en årrække. Opgangen er siden midten af 1990'erne steget fra ca. 100 fisk til ca. 3.000 i 2008¹⁵.

Umiddelbart kan den store stigning i opgangen af fisk tolkes som om, at laksens status i Skjern Å er gunstig. Stigningen er dog hovedsagligt sket som følge af fiskerireguleringer og øgede udsætninger, selvom der også er skabt forbedrede fysiske forhold og fjernet spærringer mange steder i vandløbet. Det er uklart om forholdene på nuværende tidspunkt er så gode, at laksen kan bevare en stor bestand uden udsætninger.

Det vurderes, at laksens bevaringsstatus på lokalt plan er usikker.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på nationalt plan er:

- Der skal være levedygtige bestande i Skjern Å, Ribe Å og Varde Å.
- Antallet af udtrækkende og opvandrende laks skal være stigende.
- Antallet af vandløbssystemer med bestande af laks skal være stabilt eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som gyde- og opvækstområde skal være stigende.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på lokalt plan er:

- Antallet af udtrækkende og opvandrende laks skal være stabilt eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger i Skjern Å, hvor faunaklassen bedømt efter DVFI er mindst 5 skal være stabil eller stigende.
- Antallet af spærringer i vandløbet skal være stabilt eller faldende.
- Vandløbsbunden skal være pletvist dækket af undervandsvegetation og trærodder i vandløbet skal bevares.
- Længden af vandløbsstrækninger, med veludviklede høller og stryg skal være stabil eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som gyde- og opvækstområder skal være stabilt eller stigende.

¹⁵ www.fiskepleje.dk

Odder

Odder er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Odderen kendes af de fleste som et af vores største rovdyr. Odderen lever i tilknytning til vandløb, søer og fjorde. Føden består især af fisk.

Den nationale bevaringsstatus for odder er foreløbigt vurderet som usikker. Bestanden er isoleret og der er så få individer, at det er usikkert om den genetiske variation kan opretholdes⁹.

Odder (foto: Bernard Landgraf)

I midten af 1980'erne var odderen truet af udryddelse i Danmark, men siden er bestanden vokset kraftigt. I 1996 og 2004 fandt Ringkjøbing Amt spor efter odder på henholdsvis 60 % og 89 % af de undersøgte lokaliteter i amtet¹⁶. Det vurderes, at bestanden af odder er i fremgang i habitatområde nr. 61.

Det vurderes, at odderens bevaringsstatus på lokalt plan er usikker.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på nationalt plan er:

- Antallet af faste målestationer med spor efter odder skal være stabilt eller stigende.

¹⁶ Natura 2000 – Basisanalyse for skovbevoksede fredskovsarealer i habitatområde nr. 61. Skov- og Naturstyrelsen 2007

- Antallet af vandløbssystemer med forekomst af odder skal være stabilt eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som leveområde skal være stabilt eller stigende.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på lokalt plan er:

- Antallet af faste målestationer med spor efter odder skal være stabilt eller stigende.
- Forekomst af skjul og fristeder skal være stabil eller stigende.
- Vandløbet skal være relativt uforstyrret og der skal være faunapassage under veje.
- Andelen af ruser med stopriste skal være stabil eller stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som leveområde skal være stabilt eller stigende.

Vandranke

Vandranke er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Vandranke er en konkurrencesvag vandplante. Den findes i Danmark kun i åer og kanaler i Vestjylland. Den nationale bevaringsstatus for odder er foreløbigt vurderet som usikker⁹.

Vandranke vokser på steder med forstyrrelser som for eksempel hårdhændet vedligeholdelse. Arten er især udbredt i Sydlig Parallelkanal, hvor der skæres grøde 2-4 gange om året. Her vurderes arten ikke at være truet. I selve Skjern Å vurderes arten at være truet af konkurrence fra andre arter¹².

Vandranke (foto: Christian Fischer)

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på nationalt plan er:

- Der skal være levedygtige bestande i Skjern Å, Tim Å, Falen og Gødelen
- Antallet af lokaliteter med vandranke skal være stigende.
- Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som levested skal være stigende.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på lokalt plan er:

- Antallet af lokaliteter med vandranke skal være stabil eller stigende.
 - Længden af vandløbsstrækninger, hvor substratet er egnet for vandranke, vandet er klart og de vandløbsnære arealer er ekstensivt udnyttede skal være stabil eller stigende.
 - Længden af vandløbsstrækninger, der er dækket af andre vandplanter, eller hvor der er træer og buske på brinkerne skal være stabil eller stigende.
 - Længden af vandløbsstrækninger, der er egnede som levested skal være stabil eller stigende.
-

Vandløb med vandplanter

Den nationale bevaringsstatus er ikke vurderet for naturtypen, men vandløbenes plantesamfund er blevet stærkt forarmede i løbet af de sidste 100 år.

Karakteristiske arter for naturtypen er: hårfliget vandranunkel, strandvandranunkel, storblomstret vandranunkel, almindelig vandranunkel, almindelig kildemos og sideskærm, samt alle arter af tusindblad, vandstjerne, vandaks og vandkrans⁹.

Danmarks Miljøundersøgelser registrerede, i forbindelse med overvågningen af effekterne af den store naturgenopretning af Skjern Å, 40 arter af vandplanter i åen¹⁷. Det vurderes, at naturtypen ”vandløb med vandplanter” ikke er truet i habitatområde nr. 61, da vandløbene i området generelt er uregulerede og ikke vedligeholdes¹².

Det vurderes dog, at kendskabet til artssammensætningen af vandplanter i området er utilstrækkeligt. Da det samtidig ikke vides om opløjning af braklagte arealer har betydet, at udnyttelsesgraden af vandløbsnære arealer er øget vurderes det, at bevaringsstatus på lokalt plan er usikker.

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus på lokalt plan er:

- Længden af vandløbsstrækninger, der udsættes for oprensning, regulering eller grødeskæring skal være stabilt eller faldende.
- Længden af vandløbsstrækninger med uforstyrret hydrologi og vegetationsudvikling skal være stabilt eller stigende.
- Tilførsel af f.eks. næringsstoffer og pesticider skal være stabil eller faldende.
- Udnyttelsesgraden af det vandløbsnære areal må ikke øges.
- Forekomsten af de karakteristiske arter skal være stabil eller stigende.

7. VURDERING AF PÅVIRKNING

I det følgende gennemgås den forventede påvirkning på de enkelte dele af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. Hver enkelt mulig påvirkning gennemgås særskilt. Der afsluttes med en vurdering af projektets samlede miljøpåvirkning på Natura 2000-områderne.

¹⁷ Andersen, J.M. (red.) 2005: Restaurering af Skjern Å. Sammenfatning af overvågningsresultater 1999-2003. Danmarks Miljøundersøgelser. 96 s. – Faglig rapport fra DMU nr. 531

Indvinding af grundvand

Der indvindes i gennemsnit 50 l/s grundvand. Den maksimale indvindingsmængde er 80 l/s. Der vil kun blive indvundet op til 80 l/s i varme perioder, hvor der er behov for køling.

Størstedelen af vandet indvindes fra vandrette dræn 4-5 m under det område, der også vil fungere som nedsivningsareal for anlægget. Det vand, der indvindes fra de vandrette dræn suppleres i varme perioder med vand fra maksimalt 25 m dybe borer.

Vandet nedsives efter brug inde i produktionshallerne. Da størstedelen af produktionsvandet indvindes fra nedsivningsområdet vil der ske genanvendelse af en væsentlig del af det udledte vand. Det vurderes, at mellem 90 og 98 % af det udledte vand genindvindes⁷.

Den del af vandet, der ikke genindvindes vil indgå i den naturlige afstrømning fra området i retning mod Skjern Å.

Den indvinding der sker fra det øvre grundvandsmagasin erstattes altså af en lige så stor vandmængde, der tilføres det øvre grundvandsmagasin.

Vandindvinding af grundvand som beskrevet har derfor ikke betydning for vandføringen (vandmængden) i vandløbet. Det vurderes på den baggrund, at havlampret, flodlampret, bæklampret, stavsild, majsild, laks, grøn kølleguldsmed og vandranke ikke vil påvirkes af anlæggets vandindvinding.

Det vurderes desuden, at indvindingen ikke vil have negativ betydning for odderens mulighed for at anvende vandløbet i umiddelbar nærhed af indvindingsområdet eller de op- og nedstrøms beliggende vandløbsstrækninger som fourageringsområde.

Da vandføringen i vandløbet ikke påvirkes vurderes det, at indvindingen af vand ikke vil have betydning for muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus for naturtypen vandløb med vandplanter i Skjern Å ved anlægget.

Det vurderes at indvinding af gennemsnitlig 50 l/s vand fra det øvre grundvandsmagasin med efterfølgende nedsivning af vandet over indvindingsområdet ikke vil have indflydelse på muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Udledningen af næringsstoffer

Selvom der internt på anlægget etableres en række renseforanstaltninger vil produktionsvandet ved udledning ud over nedsivningsarealet have en højere koncentration af næringsstoffer end ved indtaget til anlægget.

Ved en ombygning af almindelige ferskvandsdambrug kræves der udledningsneutralitet. Det vil sige, at udledningerne ikke må stige i forhold til niveauet inden ombygningen. Ved etablering af det ansøgte FREA-anlæg er der ingen hidtidig udledning at tage udgangspunkt i. Det er derfor nødvendigt at sikre, at etableringen af anlægget ikke medfører udledning af næringsstoffer til Skjern Å og Ringkøbing Fjord.

I nedsivningsområdet vil der ske en rensning af produktionsvandet inden vandet genindvindes eller indgår i den naturlige afstrømning mod Skjern Å. Det er dog ikke på forhånd muligt, at sige om hele den tilførte næringsstofmængde omsættes i nedsivningsområdet.

Etableringen af anlægget medfører altså en risiko for en forøget diffus udledning af næringsstoffer til Skjern Å.

For at kvantificere denne eventuelle udledning vil der i anlæggets nedsivningstilladelse blive fastsat et monitoringsprogram. Programmet fastsættes efter reglerne i dambrugsbekendtgørelsen¹⁸, der gælder for almindelige ferskvandsdambrug med direkte udledning til vandløb.

Programmet medfører, at der hvert år skal udtages en række prøver af det grundvand, der strømmer mod Skjern Å. Der skal tages prøver både oven- og nedenfor nedsivningsområdet. Prøverne vil gøre det muligt at beregne, hvor meget en evt. udledning af produktionsvandet på nedsivningsarealet eventuelt forøger grundvandets indhold af næringsstoffer.

Hvis monitoringsprogrammet viser, at der sker en forøget diffus afstrømning af næringsstoffer fra nedsivningsområdet til Skjern Å, vil der i nedsivningstilladelsen blive stillet krav om, at der sker en tilsvarende reduktion i næringsstofudledningen fra en eksisterende foderkvote på et ferskvandsdambrug i oplandet til Skjern Å/Ringkøbing Fjord.

Anlæggets ejere er altså forpligtigede til at sikre, at udledningen af næringsstoffer til Skjern Å-systemet som minimum er neutralt i forhold til nuværende.

¹⁸ Bekendtgørelse om ferskvandsdambrug bek. nr. 1325 af 20/11/2006

Det vurderes på den baggrund, at udledning af næringsstoffer fra anlægget ikke vil have negativ betydning for muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Udledningen af medicin og hjælpestoffer

Ved produktion af fisk i dambrug bruges en række medicin og hjælpestoffer. Udledning af disse stoffer til vandmiljøet skal ske i henhold til bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav¹⁹. I denne bekendtgørelse er der fastsat nationale krav til, hvor høje koncentrationer af de stoffer, der bruges på dambrug, som kan accepteres i vandområder.

I en afgørelse om anvendelse af medicin og hjælpestoffer fra Miljøklagenævnet står der: ”Miljøklagenævnet må derfor i almindelighed lægge til grund, at når der gennem vilkår for en udledning er sikret, at der ikke sker overskridelse af miljøkvalitetskrav, består der som udgangspunkt ikke risiko for, at udledningen kan medføre skade på integriteten af nedstrøms beliggende habitatområder og de udpegede arter. Nævnet skal dog pege på, at bekendtgørelse nr. 1669/2006 § 10, stk. 4, åbner mulighed for, at der for konkrete vandområder kan fastsættes strengere kvalitetskrav end de sædvanlige, jf. bekendtgørelsens bilag 2 og 3, når der er begrundet behov herfor”²⁰.

Det er altså som udgangspunkt ikke nødvendigt, af hensyn til udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne, at fastsætte strengere krav til udledningen af medicin og hjælpestoffer fra dambrug, der udleder til Natura 2000-områder, end til andre dambrug.

Det vurderes, at der ikke i udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 61 og 62 indgår arter eller naturtyper, der gør det nødvendigt at skærpe de nationale krav.

Det ansøgte anlæg adskiller sig på mange punkter fra almindelige ferskvandsdambrug. Blandt andet er der ikke direkte udledning til overfladevand.

Som beskrevet i ovenstående afsnit om udledning af næringsstoffer er der dog en risiko for, at en del af produktionsvandet vil indgå i det øvre grundvandsmagasin og den naturlige afstrømning mod Skjern Å. Det er derfor nødvendigt at regulere anlæggets udledning af medicin og hjælpestoffer.

¹⁹ Bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet – bek. nr. 1669 af 22/12/2006

²⁰ Miljøklagenævnets afgørelse af 26. marts 2008 om anvendelse af medicin og hjælpestoffer på Møbjerg Dambrug

I anlæggets nedsivningstilladelse fastsættes der vilkår om, at hjælpestofferne brintoverilte, formalin, kloramin-T, salt og blåsten, samt medicinerne sulfadiazin, trimethoprim, oxolinsyre, amoxicillin, oxytetracyclin og florfenicol må tilføres nedsivningsområdet i det omfang disse stoffer ikke er nedbrudt i slamtanke mv.

Der fastsættes desuden vilkår om, at udledningen ikke må føre til, at de gældende miljøkvalitetskrav¹⁹ overskrides i det øvre grundvandsmagasin eller i Skjern Å.

Det sidste sikres ved, at virksomheden i forbindelse med anvendelse af medicin og hjælpestoffer skal lade et analyselaboratorium udtage en puljet prøve af grundvandet nedenfor nedsivningsområdet. Prøven skal dække hele behandlingsperioden. Prøvetagningen skal tidsforskydes i forhold til nedsivningsområdets opholdstid. Prøven skal efterfølgende straks analyseres for det anvendte aktive stof.

Det vurderes, at tilladelse til at bruge medicin og hjælpestoffer i henhold til bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav ikke vil have indflydelse på muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Samlet vurdering

Det vurderes, at gennemførelse af projektet under de forudsætninger, der er beskrevet ovenfor ikke vil have indflydelse på muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne, og at det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at projektet ikke vil påvirke integriteten af Natura 2000-områderne.

I forhold til varigheden, hyppigheden og reversibiliteten af projektets miljøpåvirkninger vurderes det, at påvirkningerne er til stede når anlægget er i drift, men vil ophøre ved produktionsophør.

Det vurderes ligeledes, at der ikke er kumulative effekter i forhold til andre projekter og planer, der har betydning for integriteten af Natura 2000-områderne.
